

Var finner vi Gud?

Vi konstaterade i går i bibelstudiet, att ända från syndafallet har vi lekt kurragömma med Gud. Han söker efter oss och vi försöker gömma oss eller fly från honom. Ändå har många upplevt, att de har sökt Gud och till och med funnit honom. Varför har man en sådan upplevelse, om det enligt Bibeln är Gud, som söker oss, och inte vi som söker honom?

Det finns speciella tider i människans liv, då Gud på ett särskilt sätt söker efter henne. Dessa tider kallas besökelsestider. Gud besöker då människan, han tilltalar, han kommer nära. Under sådana tider uppväcks i människans hjärta intresse för andliga ting och för Gud, och hon börjar söka efter sanning och mening med livet och även efter Gud.

Den känslan, att jag söker efter Gud, är alltså helt riktig, med egentligen är den ett tecken på, att Gud nu söker efter mig och han är mig nära. Profeten Jesaja skriver om besökelsestiden: *Sök Herren medan han låter sig finnas, åkalla honom medan han är nära.* (Jes 55:6)

Var möter vi Gud?

Men var finner vi Gud? Under Gamla testamentets tid var det egentligen ganska lätt att svara på frågan. Man mötte Gud i templet i Jerusalem, eller redan före det i uppenbarelsetältet i öknen. Gud sade till Moses: *De skall göra en helgedom åt mig, så att jag kan bo mitt ibland dem.* (2 Mos 25:8) Templet var Guds boning.

Man förstod nog, att Gud egentligen inte bor i ett hus, som är byggt av människor, utan han bor i himlen. Men Guds närvaro, hans härlighet eller hans namn tänktes bo i templet, och speciellt i dess allra heligaste. I det allra heligaste, det innersta rummet i templet, stod förbundsarken, som liksom var Guds tron. Den representerade Guds närvaro bland folket. Då man ville offra åt Gud, måste man komma till templet, och även om man ville be till honom, kom man till templet.

Om man var någonstans långt borta vände man sig i stället mot Jerusalem. Det sägs till exempel om Daniel, som var i fångenskap i Babylon, att *han gick in i sitt hus där han i sin övre sal hade fönster öppna i riktning mot Jerusalem. Där föll han ner på sina knän tre gånger om dagen, bad och tackade sin Gud, så som han tidigare hade brukat göra.*

Under Jesu tid, och några årtionden efter honom, var Jerusalem och dess tempel judendomens och den judiska gudstjänstens absoluta centrum, och ännu idag kommer de fromma judarna till Klagomuren, den enda synliga resten av muren som omgav templet, för att be.

Flera av Jesu utsagor antyder ändå att tiden för templet som en plats för Guds närvaro snart skulle vara förbi. Jesus anklagade folket för att de hade gjort templet till ett rövarnäste, och han förutsade templets förstörelse, något som inträffade cirka 40 år senare, år 70 e. Kr. Vidare säger Jesus om templet i Luk 13:35: *Se, ert hus lämnas nu åt er själva,* vilket kan förstås som att Guds närvaro nu kommer att lämna templet.

Men Jesus inte bara profeterade om templets förstörelse, utan han talade också om ett nytt tempel, om ett nytt ställe, där man ska möta Gud. Jesus sade till sina lärjungar: *Ty där två eller tre är samlade i mitt namn, där är jag mitt ibland dem.* (Matt 18:20)

Jesu, Guds Son, alltså Gud själv, vill vara mitt ibland dem som är samlade i hans namn. Jesu lärjungakrets är alltså nu den plats där Gud är närvarande och där vi kan möta honom. Senare skriver apostlarna i sina brev att den kristna församlingen är ett nytt tempel. Så skriver till exempel Paulus i Ef 2:20–22:

Ni är uppbyggda på apostlarnas och profeternas grund, där hörnstenen är Kristus Jesus själv. Genom honom fogas hela byggnaden samman och växer upp till ett heligt tempel i Herren. I honom blir också ni uppbyggda till en Guds boning genom Anden.

Och Petrus uttrycker samma sak så här:

Och låt er själva som levande stenar byggas upp till ett andligt hus, ett heligt prästerskap, som skall frambära andliga offer som Gud tack vare Jesus Kristus tar emot med glädje. (1 Petr 2:5)

Våra kyrkobyggnader kallas ofta Herrens tempel, men egentligen är de inte några tempel i ordets ursprungliga bemärkelse. Guds närvaro är inte längre bunden till någon byggnad, men då församlingen samlas i kyrkan i Jesu namn, då är Gud närvarande mitt i sin församling.

Ordet

Det är viktigt att lägga märke till att Jesus inte sade att han skulle vara med ”där två eller tre är samlade”, utan ”där två eller tre är samlade i mitt namn”. Vad betyder det att samlas i Jesu namn? Det betyder framför allt att läsa och begrunda det som Jesus har undervisat. Det gäller alltså att umgås med Guds ord.

Vi konstaterade i går att Gud söker oss genom att sända sitt ord. Guds ord är hans redskap, genom vilket han är verksam bland oss. Bibeln lär oss att Gud själv är i sitt ord. Låt oss läsa och koncentrera oss på ett viktigt bibelställe i Rom 10 där Paulus skriver:

Mose skriver ju om den rättfärdighet som kommer av lagen: Den människa som håller lagen skall leva genom den. Men den rättfärdighet som kommer av tron säger: Fråga inte i ditt hjärta: Vem skall fara upp till himlen? – det vill säga för att hämta ner Kristus – eller: Vem skall fara ner i avgrunden? – det vill säga för att hämta upp Kristus från de döda. Vad säger den då? Ordet är dig nära, i din mun och i ditt hjärta, nämligen trons ord som vi predikar. (Rom. 10:5–8)

Huvudfrågan här är just den, som vi ställer i detta bibelstudium: Var finner vi Gud? Eller: Var finner vi Kristus? Är han någonstans långt borta, i himlen eller i avgrunden? Borde vi fara upp till himlen eller ner i avgrunden för att möta honom? Nej, säger Paulus. Han är inte långt borta i fjärran utan han är nära, mycket nära. När Paulus säger: ”Ordet är dig nära” kan vi förstå det så, att aposteln talar om det Ord som blev människa, nämligen Kristus. Alltså, Kristus är dig nära, så nära, att han är i vår mun och i vårt hjärta. Hur är det möjligt?

Jo, trons ord, som predikas, är i vår mun, och när vi hör ordet och tar emot det i tron, kommer ordet också till vårt hjärta. Paulus menar alltså, att Ordet med stor bokstav – alltså Kristus själv – är i det ordet som predikas och också läses i Bibeln. Således kan vi besvara vår fråga helt enkelt och entydigt: Vi finner Gud i hans ord!

Dopet

Guds ord finner vi alltså i Bibeln och i förkunnelsen, men Gud har också gett oss sitt ord i en konkret form. Vi talar om sakramenten, där Guds ord och ett konkret yttre element förenas med varandra. Det första och grundläggande sakramentet är dopet. Paulus undervisar i sina brev ganska mycket, och även tämligen djupsinnigt, om dopet. I Rom 6 skriver han:

Vet ni inte att vi alla som har blivit döpta till Kristus Jesus har blivit döpta till hans död? Vi är alltså genom dopet till döden begravda med honom, för att också vi skall leva det nya livet, liksom Kristus uppväcktes från de döda genom Faderns härlighet. (Rom 6:3–4)

Vidare skriver han i Kol 2:

I honom blev också ni omskurna, inte med människohand, utan med Kristi omskärelse, då ni avkläddes er syndiga natur och begravdes med honom genom dopet. I dopet blev ni också uppväckta med honom genom tron på Guds kraft, han som har uppväckt honom från de döda. (Kol 2:11–12)

Det berättas om en präst, som efter ett långt veckoslut döpte ett barn sent på söndagseftermiddagen, och oavsiktligt hade slagit upp fel ställe i kyrkohandboken. Då han öste vatten på barnets huvud sade han: ”Av jord är du tagen, och jord skall du åter bli. Jesus Kristus, vår Frälsare, skall uppväcka dig på den yttersta dagen”.

Egentligen använde prästen helt rätta ord, dopet är nämligen – såsom vi hörde Paulus undervisa – en begravning! I dopet är vi begravda med Kristus, vi är förenade med honom, och speciellt med hans frälsningsverk, hans korsdöd och uppståndelse. I Galaterbrevet säger Paulus så här om dopet och om de döpta: *Alla ni som har blivit döpta till Kristus har blivit iklädda Kristus. (Gal 3:27)*

I dopet har Kristus alltså övertäckt oss med sig själv, med sin helighet och renhet, liksom den vita dopdräkten täcker barnet, och alban täcker konfirmanden och prästen i gudstjänsten. På grund av dopet är vi i Kristus och han är i oss, så att vi kan säga med Paulus:

Och nu lever inte längre jag, utan Kristus lever i mig. Och det liv jag nu lever i min kropp, det lever jag i tron på Guds Son, som har älskat mig och utgivit sig för mig. (Gal 2:20)

Alltså, var finner vi Gud? Vi har redan funnit honom, då vi döptes till att vara hans barn, och nu får vi komma ihåg vårt dop och tacka Gud för det.

Nattvarden

Det andra sakramentet är nattvarden. Under sin sista kväll instiftade Jesus nattvarden som en minnesmåltid för sina efterföljare. När han välsignade brödet och vinet och gav åt sina lärjungar, sade han någonting väsentligt. Han sade: *”Detta är min kropp, som är utgiven för er. ... Denna bägare är det nya förbundet i mitt blod” (1 Kor 11:24–25).*

Luther tog fasta på den enkla betydelsen av Jesu ord om brödet, och det får också vi göra: *”Detta är min kropp”*. Denna uppfattning kallas för *realpresens*. Alltså, brödet är inte bara en symbol för Jesu kropp, utan det *är* Jesu kropp, och samma sak gäller vinet. Jesu kropp och blod är verkligen närvarande i nattvarelementen. Att nattvardsbrödet och vinet förmedlar en gemenskap med Kristus var förstas inte Luthers egen ide, utan Paulus lär samma sak, när han skriver följande till korintierna:

Välsignelsens bägare som vi välsignar, är den inte gemenskap med Kristi blod? Brödet som vi bryter, är det inte gemenskap med Kristi kropp? (1 Kor 10:16)

När evangeliet förkunnas har vi kanske då och då en känsla av att vi inte är helt säkra på att det gäller också oss. Kanske riktar förkunnaren sitt ord till den, som sitter bredvid mig, och evangeliet går liksom lite förbi mig och mitt hjärta.

I nattvarden beror det helt och hållet på dem, som delar ut brödet och vinet, om evangeliet faktiskt träffar mig eller inte. Nu tänker kanske någon, att det där ju är en irrlära, men förrän ni kastar ut mig, låt mig förklara, vad jag menar.

Om de, som ger dig det välsignade brödet och det välsignade vinet, lyckas att få dem i din mun, kan du inte säga, att det gick förbi. Du smakar ju med din egen mun brödet och vinet och i dem Jesu kropp och blod. Och ännu får du höra med dina egna öron: ”För dig utgivet, för dig utgjutet”. Du har alltså mött Kristus, du har funnit Gud – i nattvarden.

När vi läser Johannesevangeliet, märker vi, att Johannes inte skriver någonting om instiftandet av nattvarden. Ändå finns det också i Johannesevangeliet utsagor, som vi förstår att gäller nattvarden. Jesus säger i Joh 6:

Den som äter mitt kött och dricker mitt blod har evigt liv, och jag skall låta honom uppstå på den yttersta dagen. Ty mitt kött är verklig mat och mitt blod är verklig dryck. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod förblir i mig och jag i honom. (Joh 6:54–56)

Tänk vilka löften! Du äter nattvardsbrödet och dricker vinet, och när du gör det äter och dricker du Jesu kropp, hans kött och hans blod. Så får du komma ihåg dessa Jesu ord. Du har evigt liv och han skall låta dig uppstå på den yttersta dagen, och du ska förbli i honom och han i dig. Det som en gång hände i dopet förstärks varje gång du går till nattvarden.

Bikten

Tillsvidare har vi diskuterat ordet och sakramenten. De kan också kallas för nådemedel, eftersom Gud genom dem delar ut sin nåd till oss. Men det finns ännu ett nådemedel, som vi för ofta glömmer bort, när vi nämner nådemedlen. Det finns nämligen en speciell gåva, som Gud har gett åt oss, som då och då kallas för sakrament, men som inte innefattar något konkret yttre element. Jag talar om bikten, och speciellt om den privata eller personliga bikten.

Jesus sade till sina lärjungar efter sin uppståndelse:

Frid vare med er. Som Fadern har sänt mig sänder jag er." Sedan han sagt detta, andades han på dem och sade: "Tag emot den helige Ande! Om ni förlåter någon hans synder så är de förlåtna, och om ni binder någon i hans synder så är han bunden. (Joh 20:21–23)

Det här kan kallas för Johannesevangeliets missionsbefallning. Jesus gav alltså sina lärjungar makten att förlåta synder. I evangelierna läser vi att fariséerna inte kunde acceptera att Jesus förlät synder, eftersom bara Gud kan förlåta. Och nu ger Jesus sina efterföljare makten att förlåta!

Vidare, när Jesus säger, att de synder, som hans lärjungar förlåter, är förlåtna, betyder det att de är förlåtna inför Gud. Alltså, om jag som Guds tjänare förlåter någon människa hennes synder, kan Gud inte säga, att han inte förlåter, eftersom han då skulle handla mot sitt ord.

Därför är bikten ett så kraftigt medel mot synden och mot ett ont samvete. I förlåtelsens ord i bikten möter vi den barmhärtige Guden, som har gett ”sin enfödde Son, för att den som tror på honom inte skall gå förlorad utan ha evigt liv” (Joh 3:16).

Var finner vi Gud?

Vi finner Gud där han kommer nära oss. Han är närvarande i det nya, andliga templet, alltså i den kristna församlingen, där nådemedlen används enligt Hans förordning. Han närmar sig oss i sitt ord, i dopet, i nattvarden och i bikten, och därför finner vi också honom i dessa nådemedel.

Ville Auvinen Bibelstudium 2 vid SLEF:s årsfest i Närpes, den 27 juni 2014.